

Deze nota betreft het thema 'peilbeheer'

Met peilbeheer beheren wij het oppervlaktewater in onze polders. Elk peilvak heeft een eigen peil en aan- en afvoer. Hiernaast is het systeem zo ingericht dat het peil ook kán worden gehandhaafd. Maatregelen worden in een gebiedsproces afgestemd en opgenomen in bijvoorbeeld een watergebiedsplan.

Memo – Ter kennisname

Registratienummer:
19.018001

Aan: Commissie VW
Van: D&H
Onderwerp: Consultatie vrijgave terinzagelegging ontwerp-peilbesluit Houtrakpolder
Datum: 28-2-2019

Waarom moet u dit weten

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft een nieuw ontwerp-peilbesluit voorbereid voor de Houtrakpolder. Dit ontwerp-peilbesluit wordt binnenkort ter inzage gelegd.

Kernboodschap

Door de voorgestelde peilen in te stellen en het bijbehorende maatregelenpakket uit te voeren, verbetert de werking van het watersysteem in de Houtrakpolder en verbetert de waterkwaliteit.

Context

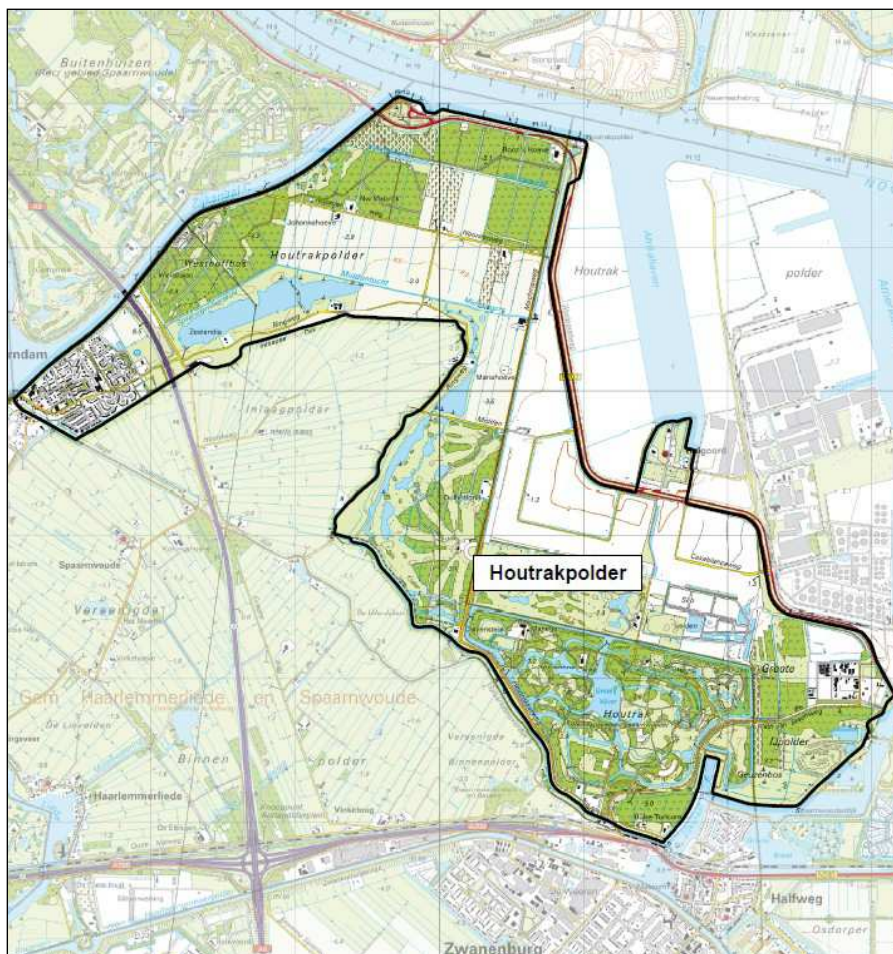
De Houtrakpolder maakt onderdeel uit van het watergebiedsplan Spaarnwoude. Een nadere toelichting op het opgestelde peilbesluit wordt gegeven in bijlage ter inzage 1. Deze rapportage vormt de basis voor het peilbesluit en het oplossen van knelpunten waar nodig om het peilbesluit in de praktijk te realiseren. Tevens zijn daarin de maatregelen opgenomen om tot de ontwerp-peilen te komen en de maatregelen die kunnen zorgen voor een betere waterkwaliteit.

Het ontwerp-peilbesluit heeft vanaf 11 december 2017 t/m 29 januari 2018 ter inzage gelegen (vrijgegeven in de vergadering van D&H van 3-10-2017 en 25-10-2017 in Cie VW).

Het ontwerp-peilbesluit is sindsdien aangepast om verschillende redenen en dient derhalve opnieuw ter inzage te worden gelegd. Deze redenen zijn:

- Op het ontwerp van december 2017 is 1 zienswijze gekomen. Bij het verwerken van de zienswijze was het noodzakelijk om het ontwerp-peilbesluit aan te passen in een andere peilvak indeling en peil;
- Bij de verdere uitwerking zijn een aantal hoogwatervoorzieningen aangetroffen, waardoor enerzijds andere maatregelen nodig zijn en anderzijds één peilvak opgeheven kon worden;
- De natuurontwikkelingsplannen van Staatsbosbeheer in deze polder zijn in de tussentijd concreter geworden en goed onderbouwd. Met het aangepaste ontwerp-peilbesluit sluiten we beter aan bij die plannen.
- Ten slotte bleek bij de uitwerking in 1 peilgebied in Spaarndam een watergang met een overstort aanwezig te zijn waar de gemeente op wil afkoppelen. Voor deze watergang is nu ook bekeken op welk peil deze kan worden vastgesteld.

De ter inzagelegging van het ontwerp-peilbesluit geeft belanghebbenden de mogelijkheid tot het geven van een formele reactie.

Figuur 1 Overzicht ligging Houtrakpolder

De Houtrakpolder ligt direct ten zuiden van het Noordzeekanaal (zie figuur 1) en heeft een oppervlak van 1104 ha met voornamelijk gras en bos. De bodem bestaat voornamelijk uit klei. De Houtrakpolder is een bijzonder gebied:

- het is aan diverse ontwikkelingen onderhevig (ontwikkeling van bedrijventerrein Atlaspark, aanleg landmark Groene Schip);
- het maakt deel uit van de rijksbufferzone Haarlem-Amsterdam;
- het westelijke deel van de Houtrakpolder maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam;
- de hoofdwatgangen zoals de Machinetocht vormen het KRW-lichaam Vaarten Houtrakpolder 131 type M30 (zwak brakke wateren);
- brakke natuur is zeldzaam binnen Rijnland. Mede om die reden werkt Rijnland actief mee aan plannen van Staatsbosbeheer voor brakke natuurontwikkeling

De polder bestaat op dit moment uit 16 peilgebieden en een aantal hoogwatervoorzieningen.

Gebiedsproces

Tijdens de totstandkoming van dit ontwerp-peilbesluit is overleg gevoerd met de belanghebbenden van dit gebied:

- Met de Port of Amsterdam heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden over de inrichting van het Atlaspark, het Heining terrein en het natuurterrein Geuzenbos;
- Het Geuzenbos is van de gemeente Amsterdam, de ecooloog van de gemeente is betrokken geweest bij het peilvoorstel. De wens voor een flexibel peil wordt door het herstel van de stuw Geuzenbos en het peilbesluit gehonoreerd;

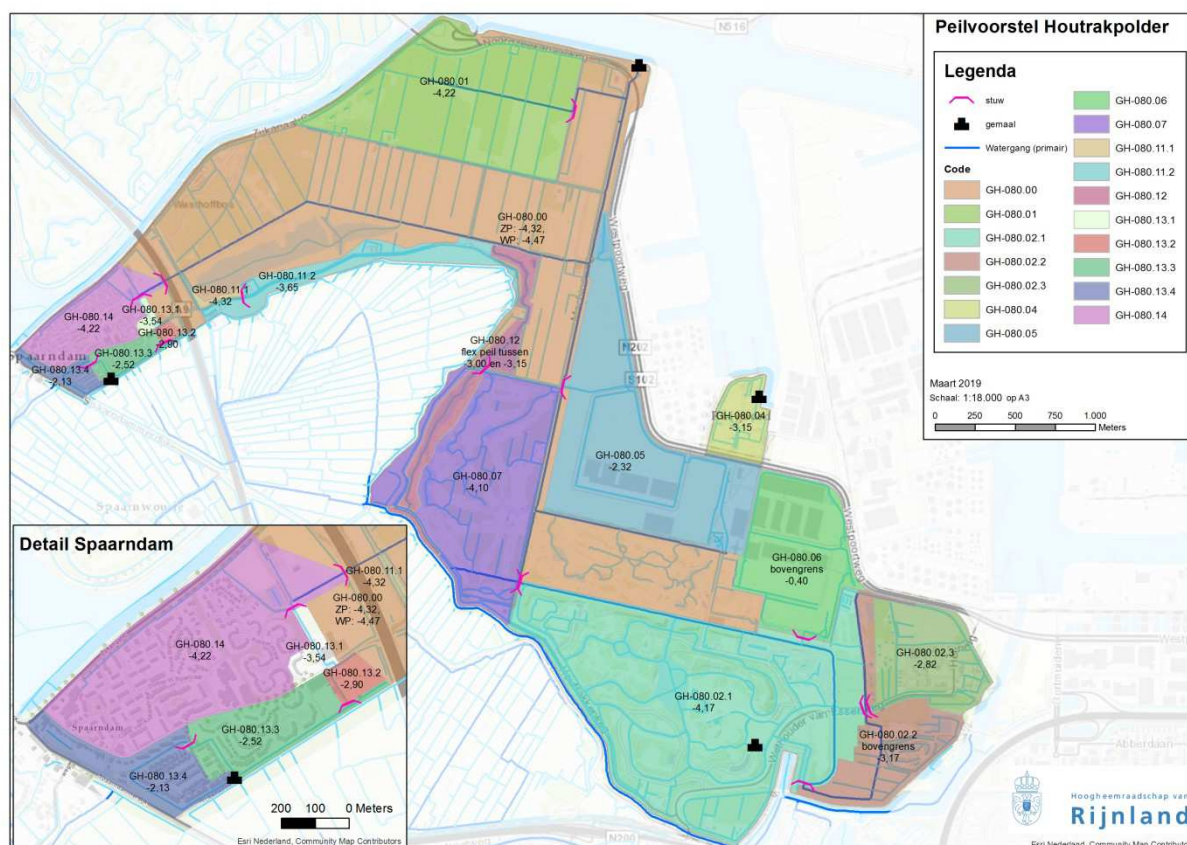
- Met Staatsbosbeheer is meerdere malen overlegd over de ontwikkeling van de brakke natuur. Het peilbesluit faciliteert de ontwikkeling van de natuur;
- Met het recreatieschap Spaarnwoude is meerdere malen overlegd;
- De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is op de hoogte van het peilvoorstel;
- De provincie Noord-Holland heeft kennis genomen van het peilbesluit.

Op basis van de overleggen blijkt dat er groot draagvlak binnen de omgeving voor de voorgestelde peilen en maatregelenpakket.

Het peilbesluit heeft geen effect op de recreatie in Westhoffbos, golfbanen en recreatiegebied Spaarnwoude, omdat de praktijksituatie hiervoor gehandhaafd blijft. Daarnaast worden de gebieden waar Staatsbosbeheer en het recreatieschap Spaarnwoude gebiedsbeheerder zijn hoogwatervoorzieningen. Binnen de hoogwatervoorziening kan het optimale peil gevoerd worden wat positief is voor de natuur en de recreatie. In het westen van de Houtrakpolder ligt de Stelling van Amsterdam. Deze moet in zijn huidige vorm behouden blijven. Op deze locatie wijzigt het peilvoorstel niet ten opzichte van de praktijksituatie

Peilvoorstel

In het peilvoorstel wordt de praktijksituatie vastgelegd en is in principe uitgegaan van de grenzen van de praktijkpeilgebieden (zie figuur 2). Echter voor een aantal locaties zijn een aantal grenzen vergeleken met de vigerende grenzen gewijzigd. Dit komt onder andere door de aanleg van het Groene Schip en het Atlaspark. In peilgebied GH-080.11.1 wordt het peil voorgesteld dat overeenkomt met het gehanteerde peil in een eerder uitgevoerde, succesvolle proef om de stankoverlast als gevolg van waterstofsulfide in de watergang langs de Ringweg te beperken. Ten opzichte van de praktijkgrenzen worden daarom verschillende wijzigingen voorgesteld. Een overzicht hiervan is opgenomen in bijlage ter inzage 1, de toelichting op het ontwerp-peilbesluit.

Figuur 2 Voorgestelde peilvoorstel en peilvak indeling Houtrakpolder

Effect peilbesluit op de drooglegging

Omdat de praktijksituatie wordt vastgesteld blijven de drooglegging en bergingscapaciteit daarom gelijk aan de huidige situatie. Voor de bestaande bebouwing in Spaarndam is die drooglegging optimaal.

Effect peilbesluit op de bodemdaling

Aangezien de praktijksituatie in dit peilgebied sterk afwijkt van het vigerende peilbesluit en de praktijksituatie in het peilvoorstel wordt vastgelegd, worden de peilen niet aangepast aan de bodemdaling. Dit is gunstig voor het tegengaan van de bodemdaling. Alleen in een klein deel van Spaarnwoude vindt peilverlaging plaats.

Effect op de waterkwaliteit

Het maatregelenpakket vormt een goede balans tussen mogelijke maatregelen. We nemen nu na goed overleg met Port of Amsterdam en Staatsbosbeheer maatregelen die de waterkwaliteit positief beïnvloeden.

Kaart 7

We stellen voor om een hellend gebied in de polder toe te voegen aan de zogenaamde 'Kaart 7'. Het grootste deel van dit hellende gebied ligt in het peilvakken GH-080.00, GH-080.11.1, GH-080.07 en GH-080.02.1.

Gelet op artikel 5.2 Waterwet, artikel 3.2 sub k. van de Keur Rijnland 2015, Uitvoeringsregel 17 bij de keur: peilafwijking en afdeling 3:4 Algemene wet bestuursrecht, kan een hellend gebied worden toegevoegd aan kaart 7. Het voordeel daarvan is voor de omgeving, dat conform dat beleid, een hoogwatervoorzieningen zonder vergunning kan worden aangelegd.

Maatregelen

Verschillende maatregelen zijn nodig en effectief om het functioneren van het watersysteem van de polder te verbeteren. Tevens zijn er verschillende maatregelen voorgesteld om met name de waterkwaliteit te verbeteren. Daarnaast worden van een aantal peilvakken de grenzen aangepast.

Verder wordt bij de uitwerking van de maatregelen nog onderzocht of het mogelijk is om een nieuwe inlaat vanuit Inlaagpolder te maken in plaats van het inlaatgemaal Spaarndam-Oost (HR-17).

Voor het KRW lichaam, vaarten Houtrakpolder, zijn een aantal maatregelen bedacht die de waterkwaliteit ten goede komen, en daarmee ook de polder als geheel. De uitvoering van deze maatregelen is echter een losstaand traject.

Maatregelen om de chemisch-fysische kwaliteit te verbeteren zijn alleen generiek mogelijk. Zo wordt het zogenaamde Groene Schip (terpen van secundaire bouwstoffen) geïsoleerd om uitspoeling te voorkomen. Ook treft Staatsbosbeheer verschillende maatregelen, waaronder de aanleg van natuurvriendelijke oevers en andere inrichtingsmaatregelen.

De voorgestelde maatregelen zijn weergegeven en uitgebreid beschreven in de toelichting op het peilbesluit opgenomen in bijlage ter inzage 1.

Kosten

Bij de vaststelling van het peilbesluit zal uitvoeringskrediet worden aangevraagd. De kosten voor de uitvoering van de maatregelen is orde grootte € 5 ton, inclusief BTW, onvoorzien, risico's en voorbereidingskosten.

Vervolg

De stukken voor de Houtrakpolder worden na de inspraakperiode samen met de eventuele nota van beantwoording ter vaststelling aangeboden aan de VV. De aanpassing voor kaart 7 zal, in de route voor definitieve vaststelling van het peilbesluit, worden voorgelegd aan D&H voor vaststelling.

Bijlagen ter inzage

1. 19.018041: Toelichting op het ontwerp-peilbesluit Houtrakpolder
2. 19.018008: Ontwerp-peilbesluit Houtrakpolder
3. 19.023221: Kaart 7, hellend gebied